

ΟΤΑΝ Η ΑΓΑΠΗ
ΞΕΝΟΚΟΙΜΑΤΑΙ

Σειρά: Ψυχολογία
Τίτλος: Όταν η αγάπη ξενοκοιμάται
Συγγραφέας: Μηνάς Νιτσόπουλος
Φιλολογική επιμέλεια: Ε.Κ.Χ
Θεώρηση δοκιμίων: Εύη Ζωγράφου

Σελιδοποίηση: ΑΡΧΕΤΥΠΟ – ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
Εκπόνηση εζωφύλλων: Φαίδων Συμυρναίος/Αρχέτυπο

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Copyright © Ιούνιος 2019: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝΑΛΙΟΣ
& © Μηνάς Νιτσόπουλος
Σόλωνος 136, 106 77, Αθήνα
Τηλ.: 210 3829339 – 210 3803925 – Φαξ: 210 3829659
e-mail: sales@enalios.gr
www.enalios.gr

ISBN 978-960-536-587-5

ΜΗΝΑΣ ΝΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

Όταν η αγάπη ξενοκοιμάται

Πόσο μονογαμικοί
ή πολυγαμικοί (απιστία) είμαστε;

ΕΝΑΣ ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ

«ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΧΕΣΗ
ΣΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΖΩΗ»

*Αφιερώνεται
στις πολλές εκατοντάδες
γυναικών και ανδρών
που με εμπιστεύθηκαν*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το δραματικό δίλημμα ισχυρός ή ευτυχής ζητά στον γάμο απάντηση

«Από την αρχή του γάμου μας το ήξερα ότι δεν με αγαπούσε πραγματικά ο άνδρας μου. Στη διάρκεια της εγκυμοσύνης συνδέθηκε με μία συνάδελφό του· γέννησα μόνη μου το παιδί μας. Τί συμβαίνει στους ανθρώπους και δεν σέβονται τίποτε;»

Απέναντί μου κάθεται μία νεαρή γυναίκα, υπάλληλος τράπεζας, η οποία μου ζητά να της δώσω μία απάντηση σε ένα καιρίο και διαχρονικό ερώτημα. Όταν ρώτησα τον άνδρα της, αυτός μου έδωσε μία αφοπλιστική απάντηση:

«Ερωτεύτηκα την άλλη χωρίς να το καταλάβω, παριδεύτηκα, δεν μπόρεσα να αντισταθώ. Θα τα βρούμε στο διαζύγιο».

«Δεν ξέρω γιατί με παντρεύτηκε η γυναίκα μου, πάντα ένωθα λίγος μπροστά της, και ιδιαίτερα στο σεξουαλικό που ήταν πολύ έμπειρη. Μου ομολόγησε ότι “τα βρήκε” με έναν νεαρό υφιστάμενό της στο λογιστικό γραφείο όπου δουλεύει. Θέλω να προσπαθήσω να σώσω αυτόν τον δεσμό και αυτόν τον γάμο».

Ο άνδρας που ζητά τη βοήθειά μας είναι σχετικά μεγάλος, 40 χρονών, υποδιευθυντής σε ιδιωτική κατασκευαστική εταιρεία, ήσυχος, χαμηλών τόνων, με ελάχιστες σχέσεις και πείρα με γυναίκες. Η γυναίκα του, 32 χρονών, παντρεύεται για δεύτερη φορά μετά από έναν άτυχο γάμο, στον οποίο ο πρώην άνδρας της αποδείχθηκε ένας κρυφός ομοφυλόφιλος που αρνιόταν τη φύση του.

«Προσπαθώ να ικανοποιηθώ με τον άνδρα μου, αλλά η έλξη και η σεξουαλική επιθυμία που νιώθω για τον εραστή μου είναι πάνω από τις δυνάμεις μου. Είμαι σε δίλημμα γιατί ο δεύτερος άνδρας μου είναι καλός, πιστός, τίμιος άνθρωπος, κατάλληλος για οικογένεια. Είμαι σε απόγνωση και απελπισία».

Τέτοιες και παρόμοιες ιστορίες ζευγαριών που προχώρησαν σε γάμο ή έμειναν σε σύμφωνο συμβίωσης, ή απλά δημιούργησαν μια πιο στενή σχέση, τέτοιες ιστορίες αδιεξόδων και

συγκρούσεων ενηλίκων με αρχές και αξίες μας έδωσαν το έναυσμα να ασχοληθούμε και συγγραφικά με το περίκαιοσθό θέμα της απιστίας, ή καλύτερα με την **ψυχολογία της απιστίας**. Με άλλα λόγια πρόκειται για το δίλημμα που βιώνουν οι περισσότεροι άνθρωποι, όταν καλούνται να βρουν τη χρυσή τομή ανάμεσα στην επιθυμία τους να σχετίζονται και να δεσμεύονται με τον αγαπημένο σύντροφο, και στην επιθυμία τους να διατηρούν την αυτονομία τους και το δικαίωμα νέων ερωτικών εμπειριών με άλλους άνδρες ή γυναίκες.

Ζούμε στη μεταμοντέρνα εποχή όπου όλα πλέον επιτρέπονται στις διαπροσωπικές σχέσεις, όπου ο εγωισμός του καθενός («εγώ να είμαι ευτυχισμένος») δεν υπολογίζει και καταστρέφει μακρόχρονους γάμους, σπουδαίες καριέρες, την ευτυχία άτυχων, ίσως και απρόσεκτων και ανυποψίαστων ανθρώπων.

Παρόμοιες περιπτώσεις αντιμετωπίζουμε καθημερινά στην επαγγελματική μας πράξη. Τα περιστατικά και οι ιστορίες που παραθέτουμε προέρχονται από τη διεθνή βιβλιογραφία και από το αρχείο του κέντρου μας. Τα ονόματα και οι περιγραφές είναι αλλαγμένες, αναφέρονται, όμως, σε πραγματικά περιστατικά.

Μηνάς Νισόπουλος
Χειμώνας 2016

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Οι πιο ανελέητοι αντιδραστικοί,
είναι οι απογοητευμένοι καινοτόμοι»
(Μπέρτολτ Μπρεχτ)

Η απιστία στον σύντροφο είναι μια πολύ παλιά ιστορία. Την συναντούμε συχνότατα στην ελληνική μυθολογία. Ο Δίας ήταν πατέρας πολλών παιδιών ως αποτέλεσμα εξω-συζυγικών περιπετειών με πολλές και όμορφες της εποχής του, φέρνοντας σε απόγνωση την Ήρα, η οποία εκδικείτο με μεγάλη σκληρότητα τις ερωμένες και τα νόθα παιδιά του συζύγου της. Στην Παλαιά Διαθήκη ξεχωρίζει ο άπιστος Δαβίδ που έστειλε σε πόλεμο τον άμοιρο Ουρία, για να σκοτωθεί στις μάχες και έτσι να ελευθερωθεί ο δρόμος για τον έρωτά του με την γυναίκα του άτυχου στρατηγού του. Η ιστορία και η λογοτεχνία βρίθουν από παρόμοια περιστατικά, έως τις ημέρες μας: Κλίντον-Λεβίνσκι, Μπερλκουςκόνι,

Στρος-Καν ή η διπλή οικογένεια του Μιττεράν του ομοεθνούς του προέδρου Ολάντ κ.λ.π.

Η καθημερινότητά μας διανθίζεται συχνότατα με απιστίες κάθε είδους, με έρωτες που καταλήγουν σε μίσος, με συντροφικές σχέσεις που προδίδονται από φίλους, με δικαιολόγηση της απιστίας ως πολυγαμικό δικαίωμα.

Από τις νευροεπιστήμες γνωρίζουμε ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος προκαλεί μία συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από μείγμα απιστίας, ντροπής και εντιμότητας, που συνοδεύεται από ένα αίσθημα δικαιοσύνης, το οποίο συνυπάρχει με υπολογισμούς ως προς το μέγεθος του κινδύνου που διατρέχουμε. Αυτό μας συγκρατεί από το ψέμα και την εξαπάτηση, δηλαδή μας συγκρατεί ο κίνδυνος εντοπισμού, οι έλεγχοι της συμπεριφοράς μας και οι επαπειλούμενες ποινές, οι τιμωρίες και οι επιπτώσεις στη ζωή μας. Φαίνεται, όμως, ότι το ένστικτο και η βιολογική ανάγκη υπερτερούν και ξεπερνούν τις επαπειλούμενες συνέπειες μιας απιστίας. Ο συγγραφέας Ζουμπουλάκης σημειώνει σχετικά με την άποψη των δύο φύλων για τον έρωτα και την απιστία: *«Πιστεύω ότι μόνο οι γυναίκες αγαπούν. Οι άνδρες δυσκολεύονται πολύ. Προτιμούν να εξουσιάζουν. Ο έρωτας είναι πόλεμος, να φάει ο ένας τον άλλον. Είναι, όμως, ταυτόχρονα κάτι πολύ ισχυρό στον σύγχρονο άνθρωπο. Μπορεί να πεθάνει ο πατέρας σου και την ίδια περίοδο να σε αφήσει η ερωμένη σου, και να σε πονάει το δεύτερο περισσότερο. Το έχω δει. Όταν μια γυναίκα υποψιάζεται ότι ο άνδρας της έχει ερωμένη*

καταρρέει, ενώ μένει ψύχραιμη, όταν μαθαίνει ότι ο άνδρας της έχει καρκίνο. Η προδοσία και η εγκατάλειψη στον έρωτα είναι πολύ οδυνηρές». Όσο τώρα για την σεξουαλική πράξη αυτή καθαυτή, τα δύο φύλα έχουν και πάλι αντίθετα συμφέροντα: «Πριν το σεξ οι γυναίκες σκέπτονται καθαρά και οι άνδρες όχι. Μετά το σεξ οι άνδρες σκέπτονται καθαρά και οι γυναίκες όχι» (Λαϊκή σοφία). Στον αντίποδα είχαμε τον μύθο της πιστής Πηνελόπης, όπως μας τον παρουσιάζει ο Όμηρος στην Οδύσσεια. Πρόκειται για μια ιστορία που σηματοδοτεί την αξία της πίστης στον σύζυγο, ακόμη και όταν αυτός απουσιάζει από το παλάτι του για 20 χρόνια. Πρόκειται ωστόσο για μια εξαίρεση στο γενικό και πανανθρώπινο φαινόμενο της παράλληλης σχέσης της απάτης, του ευτελισμού του άλλου. Και σε αυτό το σημείο οι απόψεις δίστανται ανάλογα με την οπτική γωνία του δράστη, του θύματος και του τρίτου προσώπου.

Οργισμένη είναι η αντίδραση του θύματος, του οποίου καταστρέφεται η οικογένεια, η αυτοπεποίθηση, η σχέση του με τον έρωτα και την αγάπη, η εμπιστοσύνη του στους ανθρώπους. Το θύμα αναζητεί τα αίτια της απιστίας του συντρόφου του στον εαυτό του, στα πιθανά λάθη του, στις αδυναμίες του, αυτό ενοχοποιείται και αυτοκαταστρέφεται.

Ηδονιστική είναι η αντίληψη του δράστη, που θεωρεί κεκτημένο δικαίωμα την πολυγαμία, ως μια βιολογική επιβιωτική

ανάγκη, ως ένα δημοκρατικό δικαίωμα κάθε ελεύθερου ατόμου. Ο δράστης άπιστος σύντροφος τοποθετεί την ευχαρίστησή του (ερωτική, σεξουαλική) πάνω από τους ηθικούς κανόνες, πάνω από τον πόνο και την θλίψη του θύματος συντρόφου. Είναι ανελέητος ο θύτης όταν λέει: *«Αγάπησα, δεν μπορώ να κάνω διαφορετικά»*. Βάζει το δικό του «δίκαιο» πάνω από κάθε ανθρώπινο κανόνα αλληλεγγύης.

Εγωιστική είναι η θέση του εραστή ή της ερωμένης που αποσπά το αγαπητό πρόσωπο από τον δεσμό του με τον άλλον άνθρωπο (άνδρα ή γυναίκα). Αυτό το τρίτο πρόσωπο κρίνει τα ατομικά του αισθήματα ως πρωταρχικά, ηθικά, δικαιολογημένα (ας πρόσεχε ο άλλος/η), ανθρώπινα, δημοκρατικά («έχω κι εγώ δικαίωμα στην ευτυχία»).

Στη ζωή μας, στον κύκλο γνωστών και συγγενών πάντα θα βρίσκονται **ερωτεύσιμοι** άνδρες, αρρενωποί, έξυπνοι, κοινωνικά και οικονομικά αποκαταστημένοι. Στο περιβάλλον μας πάντα θα κυκλοφορούν γυναίκες έξυπνες, πλούσιες, νέες, όμορφες, τρυφερές, υγιείς, πρόθυμες. Πάντα θα υπάρχουν γύρω μας πειρασμοί, ελκυστικές προτάσεις πρόθυμων αρσενικών και θηλυκών, που θα τονώσουν τον εγωισμό μας, θα εκμαυλίσουν την ηθική μας, θα αποδομήσουν τις αρχές και τις αξίες μας, θα μας συγκλονίσουν ερωτικά. Τουλάχιστον θα το προσπαθήσουν. Στο χέρι του καθενός μας είναι να δώσει

τις απαντήσεις του είτε από τη θέση του θύματος, είτε από τη θέση του θύτη, είτε από τη θέση του τρίτου προσώπου. Δεν είναι καθόλου τυχαίο που αρκετοί οικογενειακοί σύμβουλοι και ψυχοθεραπευτές θεωρούν την συζυγική πίστη ως ψυχοθεραπεία, ως μια υψηλή άσκηση αυτοελέγχου, αυτοσεβασμού, αυτοσυγκράτησης ως μια ένδειξη, ότι αιώνες πολιτισμού έχουν αφήσει το στίγμα τους, στον αλληλοσεβασμό και στα δημοκρατικά δικαιώματα του άλλου. Φαίνεται, όμως, και πάλι, ότι στην κόντρα κοινωνίας με την βιολογία, νικήτρια βγαίνει η δεύτερη.

Οι ίδιοι σύμβουλοι διαχωρίζουν στις μακρόχρονες σχέσεις τρεις (3) τύπους σεξουαλικής ικανοποίησης: φυσιολογικό σεξ, αρμονικό σεξ, συναρπαστικό ενδιαφέρον σεξ. **Φυσιολογικό** είναι το σεξ, όπου ο καθένας συμπεριφέρεται όπως «όλος ο κόσμος». **Αρμονικό** σεξ σημαίνει ότι ο καθένας λαμβάνει υπ' όψιν του τις ανάγκες του άλλου και τις ικανοποιεί. **Συναρπαστικό** σεξ έχουμε, όταν, μέσα στη σχέση επιχειρείται μια αυτονομία (π.χ. ανταλλαγή συντρόφων, ανεκτή πολυγαμία κ.λ.π.) με ό,τι η «αυτονομία» συνεπάγεται, κυρίως παράλληλες εκτός των τειχών σχέσεις. Οι οποίες με τη σειρά τους προκαλούν πληθώρα παράπλευρων απωλειών: ψυχικά τραύματα, διαζύγια, δυστυχισμένα παιδιά, αυτοχειρία, ανεξέλεγκτη βία προς τρίτους, θλίψη, μοναξιά, απογοητεύσεις, απελπισμένες επιστροφές στην πρώτη φωλιά, οικονομικές απώλειες, κοινωνική απομόνωση.

Στον καθένα μας έγκειται η απόφαση για το πρακτέον τώ-
ρα που γνωρίζει σε τι εμπλέκεται.

*Η Ελένη 45 χρονών, είναι μια απλή νοικοκυρά, παντρε-
μένη 20 χρόνια, με δύο γιουούς, 17 και 10 χρονών αντί-
στοιχα, κουρασμένη και βαριεστημένη από τη συζυγική
της ζωή με τον ηλεκτρολόγο 48χρονο άνδρα της Κυριά-
κο. Ερωτεύεται παράφορα τον γυμναστή του μικρού της
γιουού, 38χρονο παντρεμένο με ένα μικρό παιδί 6 χρονών.
Ο γυμναστής κολακευμένος από το ενδιαφέρον της όμορ-
φης γυναίκας, αρχίζει να έχει μαζί της πυκνές τηλεφω-
νικές, αλλά κυρίως μέσω Internet καυτές επικοινωνίες.
Και οι δύο φοβούνται τους συζύγους τους, αγαπούν τα
παιδιά τους, δεν θέλουν να χαλάσουν τις οικογένειές
τους. Ύστερα από πολλές και επίμονες προτάσεις της Ελέ-
νης, βρίσκονται μαζί και έχουν για μια και μόνο φορά
ερωτική επαφή στο σπίτι ενός φίλου του γυμναστή, ο
οποίος αρνείται στη συνέχεια άλλες τέτοιες επικίνδυνες
επαφές. Στο μεταξύ ο σύζυγος Κυριάκος, διαισθάνεται
ότι η γυναίκα του είναι «αλλού», δεν ενδιαφέρεται κα-
θόλου σεξουαλικά γι' αυτόν, του αρνείται το σεξ με πρό-
φωση «πονοκεφάλους», δεν θέλει να βγαίνουν έξω μαζί,
συχνά είναι θλιμμένη και απόμακρη. Νομίζει ότι η γυ-
ναίκα του είναι καταθλιπτική, ενώ αυτή βιώνει μια ερω-
τική απογοήτευση. Η ίδια μάς επισκέπτεται στο γραφείο*

μας και ζητά βοήθεια, όχι για να σώσει τον γάμο της αλλά για να της υποδείξουμε τρόπους, με τους οποίους θα έπειθε τον εραστή της να συνενυρίσκονται πιο συχνά. Ο γυμναστής έχει επιλέξει να συναντώνται σε καφέ της πόλης, σε διπλανά τραπέζια χωρίς να μιλούν, ή να δείχνουν ότι γνωρίζονται. Οι on-line επαφές, όμως, συνεχίζονται. Η γυναίκα του γυμναστή, ευτυχώς έχει αντιληφθεί τις επαφές του άνδρα της με την «άγνωστη», γι' αυτό με το τέλος του σχολικού έτους τον υποχρεώνει να μετατεθεί σε άλλη περιοχή, αρκετά μακριά από τους πειρασμούς. Η Ελένη μετά την απομάκρυνση του εραστή της πραγματικά εμφανίζει συμπτώματα κατάθλιψης (δυσθυμία), τα οποία αντιμετωπίζονται ψυχοθεραπευτικά. Σταδιακά αποδέχεται τις συζυγικές δεσμεύσεις, αφοσιώνεται στην οικογένειά της, δεν ξεχνά τον «γυμναστή της» (όπως τον λέει) και δεν σκοπεύει να ξαναζήσει παρόμοια απογοήτευση. Αυτή η ιστορία είχε αίσιο τέλος, αν και οι περισσότερες περιπτώσεις απιστίας έχουν δραματικό επίλογο, όπως θα διαπιστώσουμε στην ανάπτυξη αυτού του θέματος.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Οι αυταπάτες, οι ιδεοληψίες,
οι μυθοποιήσεις στον έρωτα είναι ό,τι
ο αυνανισμός για την σεξουαλική πράξη

**Οι πρώτες οικογένειες, το σεξ,
οι συμφωνίες Γυναίκες, σεξ, φυσική επιλογή**

Η ζήλεια, η σχέση, η σεξουαλικότητα, η απιστία, η μονογαμία, η πολυγαμία, ο γάμος, το διαζύγιο, είναι φαινόμενα που τα γνωρίζουν όλοι οι άνθρωποι (και κάποια θηλαστικά) σε όλους τους πολιτισμούς με μικρές διαφορές. Αυτές οι διαφορές ενίοτε μπορούν να είναι και πολύ μεγάλες, αν κρίνουμε το παράδειγμα από την οικογενειακή ζωή των Εσκιμώων: εκεί ανήκει στα έθιμά τους, να παραχωρεί ο οικοδεσπότης στον κουρασμένο ταξιδιώτη που ταξιδεύει μόνος του, τη γυναίκα του για σεξουαλική συνεύρεση. Φαίνεται ότι το

αίσθημα κατοχής της συζύγου είναι αποτέλεσμα σύγχρονων πολιτισμών. Αυτή η θέση ενισχύεται από ένα έθιμο των Βουσμάνων (αφρικανική φυλή): όταν ο άνδρας λείπει για μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε η γυναίκα του απλώνει έξω από την καλύβα της πέτρινο κολιέ, που σημαίνει ότι είναι σεξουαλικά διαθέσιμη. Φαίνεται ότι σε αυτές τις παλαιές φυλές οι γυναίκες δεν είχαν ούτε έχουν εξάρτηση από τους άνδρες τους. Στις ίδιες φυλές, στις γιορτές αναπαραγωγής οι άνδρες συναγωνίζονται στη δύναμη, στην τέχνη, στην ομορφιά για να τους επιλέξουν οι γυναίκες. Αυτοί οι άνδρες προέρχονται από άλλες φυλές, αλλά δεν νιώθουν ζήλεια, αν οι γυναίκες τους επιλέξουν άλλους άνδρες. Προτεραιότητα έχουν τα παιδιά που θα γεννηθούν να είναι η καλύτερη φυσική επιλογή, δηλαδή να κατέχουν τα καλύτερα γονίδια.

Έλεγχος σεξουαλικότητας, απιστία, ζήλεια

Στο ζωικό βασίλειο παρατηρούμε όλες τις συμπεριφορές, που γνωρίζουμε και από το είδος μας. Ένα είδος πιθήκων (Panians) ακολουθεί σκληρή πατριαρχία, καθώς ο αρσενικός συγκεντρώνει γύρω του μια ομάδα από θηλυκούς πιθήκους, των οποίων μονοπωλεί την σεξουαλικότητα, διώχνοντας κάθε ανταγωνιστή. Σε ένα άλλο είδος πιθήκων (ανθρωποειδές) το θηλυκό ορίζει με ποιούς και πόσους αρσενικούς θα καλύψει τον οίστρο του. Το ίδιο συμβαίνει και με τον αρχηγό της

ομάδας των γοριλών, ο οποίος βλέπει αδιάφορα τα θηλυκά του να επιλέγουν μόνα τους συντρόφους. Σε αυτά τα είδη δεν αναπτύσσονται ανταγωνισμοί στον τομέα της αναπαραγωγής, κάτι που δεν μπορούσε να φανταστεί το ανθρώπινο είδος ούτε ο Φρόντ, ούτε ο Δαρβίνος, ότι όχι ο νόμος αλλά η σεξουαλική δραστηριότητα αυτή καθεαυτήν θα καθόριζε την οικογένεια. Το ίδιο συνέβαινε και στις παλαιολιθικές εποχές, όταν ο πλούτος του ανθρώπου ήταν αυτό που μπορούσε να σηκώσει κανείς μόνος του. Επομένως οι γυναίκες επιλέγουν τον αρσενικό με άλλα κριτήρια από ό,τι σήμερα, όπου οι γηραιότεροι και πλουσιότεροι άνδρες προτιμούνται για τον συσσωρευμένο πλούτο τους. Αυτοί οι άνδρες και αυτές οι γυναίκες ζηλεύουν και απιστούν σύμφωνα με τους νόμους και τους θεσμούς (π.χ. γάμος) που στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα εφευρέθηκαν για να ρυθμίζουν τις ανθρώπινες ερωτικές σχέσεις.

Η κυριαρχική μητριαρχία

Στην ορεινή φυλή Mosuo των Κινέζικων Ιμαλαΐων, άνδρες και γυναίκες σπάνια παντρεύονται μεταξύ τους. Ζούν κατά μεγάλες οικογένειες σε πολυώροφα κτήρια με αρχηγό την γηραιότερη γυναίκα. Όταν οι κοπέλες μπαίνουν στην αναπαραγωγική ηλικία μετακομίζουν σε δωμάτια του ισογείου, όπου κάθε βράδυ συνευρίσκονται με κάποιον άνδρα, ο οποίος το

πρωί εξαφανίζεται. Οι άνδρες επομένως δεν γνωρίζουν τίνος είναι τα παιδιά, τα οποία μεγαλώνουν σε μητριαρχικές μεγάλες οικογένειες, γνωρίζουν μόνο τους συγγενείς του από τη μεριά της μητέρας τους. Οι γυναίκες ιππεύουν όπως οι αρσενικοί, είναι πολύ καλοντυμένες και φροντισμένες, οι εργασίες είναι μοιρασμένες. Οι έννοιες της μοιχείας, της απιστίας κ.λ.π. είναι άγνωστες σε αυτήν την κοινωνία. Το μαοϊκό καθεστώς τους υποχρέωσε να παντρεύονται με τη βία, όμως, μόλις χαλάρωσε ο κεντρικός έλεγχος, χώρισαν και συνεχίζουν μέχρι σήμερα να ζούν στις μητριαρχικές μεγάλες οικογένειές τους. Και προφανώς είναι ευτυχισμένοι με τις πανάρχαιες συνήθειές τους.

Η πρώτη οικογένεια

Κατά μία ανθρωπολογική θεωρία οι γυναίκες είναι αυτές που επέβαλαν στους άνδρες τις πρώτες δομές οικογένειας. Στην παλαιολιθική εποχή οι άνθρωποι πρέπει να ζούσαν σε αγέλες, όπου οι γυναίκες έμεναν πίσω στη βάση της φυλής, γεννούσαν παιδιά, τα φρόντιζαν, μάζευαν καρπούς, σκουλήκια, μικρά ζώα, με τα οποία διέτρεφαν τα παιδιά τους. Οι άνδρες ταξίδευαν σε μακρινά μέρη ως κυνηγοί για να βρουν και να σκοτώσουν τα μεγάλα ζώα και να φέρουν πίσω τροφή. Ανάλογα με προτιμήσεις και τις διαθέσεις τους αρσενικοί και θηλυκοί συνευρίσκονταν, έκαναν σεξ, άλλαζαν κατά βούλησιν συντρόφους. Όταν μετά εννέα

μήνες γεννούσαν οι γυναίκες παιδιά, κανένας δεν γνωρίζει σε ποιόν ανήκουν αυτά τα παιδιά, ίσως και να αγνοούσαν ότι ήταν και προϊόν συνεύρεσης. Οι άνδρες κατά συνέπεια, όπως και στο ζωικό βασίλειο, δεν ένιωθαν υπεύθυνοι για τη διατροφή και προστασία παιδιών και γυναικών, ίσως να φρόντιζαν λίγο την άμυνα της φυλής από τα άγρια ζώα ή από τις επιθέσεις άλλων ομάδων, στο έλεος των οποίων βρίσκονταν τα μικρά παιδιά, οι εγκυμονούσες γυναίκες και οι γηραιότεροι. Κάποτε οι γυναίκες έγιναν σοφότερες και αποφάσισαν με την βοήθεια των γηραιότερων μελών, να δεσμεύουν τους ελεύθερους από ευθύνες άνδρες, και να οργανώσουν τη φυλή στη βάση της αλληλεγγύης και της ομαδικότητας. Αποφάσισαν κάθε άνδρας και κάθε γυναίκα να επιλέξει έναν άνδρα με τον οποίο θα κάνει σεξ, να κατασκευάσει μια σκηνή/καλύβα, στην οποία θα μένει αυτός ο άνδρας όσο βρίσκεται στην ομάδα, καμμία άλλη γυναίκα να μην τον δέχεται στην καλύβα της (δηλαδή να αναγκαστεί αυτός να είναι πιστός), να υποχρεωθεί ο άνδρας κυνηγός να φέρνει την λεία του στο σπίτι του πλέον, και να μην την ξοδεύει για το κέφι του, να καταλάβει με το πέρασμα του χρόνου ότι τα παιδιά που γεννάει η μοναδική του γυναίκα, είναι δικά του, γιατί ίσως και να του μοιάζουν, να φροντίζουν και για την διατροφή και προστασία των γέρον της φυλής, γιατί και αυτοί κάποτε θα γεράσουν. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, υπογράφηκε ένα άτυπο συμβόλαιο μεταξύ γυναικών πρώτα για την υποχρεωτική μονογαμικότητα και των δύο φύλων, και μια οικονομική συμφω-

νία για ένα σοσιαλιστικό σύστημα διανομής των πόρων, δηλαδή ο καθένας σύμφωνα με τις ανάγκες του. Στη συμφωνία αποκλείονταν οι απιστίες, οι ζήλιες, η συσσώρευση πλούτου. Φαίνεται ότι αυτή η αρχική σοφή διευθέτηση, παραβιάστηκε με ποικίλους τρόπους, γιατί ο άνθρωπος είναι αναζητητής του καλύτερου, του απόλυτου, είναι εγωιστής και νάρκισσος, θέλει τη δικαιοσύνη και την μη ανισότητα, αλλά η Φύση μάς έχει κάνει ίσους όχι, όμως, όμοιους. Αυτός είναι ο σκληρός νόμος και ο αδήριτος κανόνας της φυσικής επιλογής που μας έχει αναδείξει ως κυρίαρχους του πλανήτη και ως καταστροφείς των πρώτων, τόσο ανθρώπινων συμφωνιών, για αλληλοβοήθεια, αλληλεγγύη, αυτοσεβασμό.

Ωστόσο, και άλλοι παράγοντες (π.χ. πανσεξουαλικότητα, πολυγαμία, στενές υποκριτικές φιλίες κ.τ.λ.) έχουν μπει με δύναμη σε αυτές τις πρώτες σωτήριες συμφωνημένες αρχές και αξίες.

Η ανήμπορη ξένη, ζητάει βοήθεια

Η Ζωή, 52 χρονών, καθηγήτρια μαθηματικών είναι πολλά χρόνια παντρεμένη με τον Μίλτο, 60 χρονών, έμπορο τροφίμων, έχουν δύο ενήλικα παιδιά. Η Ζωή έχει παρατηρήσει ότι ο άνδρας της κάθε Σάββατο απόγευμα συγκεντρώνει τρόφιμα από το μαγαζί του και τα πηγαίνει σε μία φτωχή κοπέλα, που ζει με τους φτωχούς μετανάστες γο-

νείς της, σε μια γειτονική κομόπολη. Η Ζωή θεωρεί αρχικά αυτήν την κίνηση του Μίλτου φιλανθρωπική αλληλεγγύη και συμφωνεί μαζί του, έως ότου παρατηρεί ότι αυτός φροντίζει εξαιρετικά τον εαυτό του πριν το ταξίδι προς την «φτωχή οικογένεια», την οποία συναντά σε μια πολυσύχναστη καφετέρια της περιοχής. Η Ζωή υποπτεύεται ότι αυτή η «αλληλεγγύη» δεν είναι τόσο αθώα, όπως φαινόταν στην αρχή. Με μια φίλη της αποφασίζουν να πάνε και αυτές να γνωρίσουν την «οικογένεια» χωρίς να το γνωρίζει ο Μίλτος, ο οποίος ξαφνιάζεται με την εμφάνισή τους. Περισσότερο, όμως, ξαφνιάζεται η «οικογένεια», η οποία αποτελείται από τρεις γυναίκες. Η νεότερη και ομορφότερη, είναι αυτή που φλερτάρει με τον μεσήλικα έμπορο, ενώ οι άλλες δύο γηραιότερες είναι «θείες» από την Γεωργία. Εκείνο το Σάββατο σχεδίαζαν να πάνε όλες μαζί να γνωρίσουν το σπίτι της «οικογένειας» και να «ευχαριστήσουν» τον αφελή Μίλτο. Όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, οι «οικογένεια» παγίδευε μεσήλικες άνδρες προσποιούμενες τις ανήμπορες, αβοήθητες ξένες και μόνες γυναίκες που ξέμειναν στη χώρα μας. Η Ζωή θεώρησε ότι ο Μίλτος είχε ήδη ενδώσει στο πονηρό φλερτ της νέας κοπέλας, ένιωθε εξαπατημένη, ωστόσο τον συγχώρησε, γιατί γνώριζε ότι είναι αφελής και ότι παγιδεύεται εύκολα. Ωστόσο, του απαγόρευσε έκτοτε να κάνει τέτοιες «φιλανθρωπίες». Η ζωή τους συνεχίζεται ομαλά.